

Ляшко О. Б.,

*здобувач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності ОВС України
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

Анотація. Автор статті всвітлює питання класифікації адміністративних послуг у сфері містобудування. Автором визначаються такі критерії класифікації адміністративних послуг у сфері містобудування, як суб'єктний склад звернення; владний суб'єкт надання адміністративних послуг; фінансова основа; вид послуг; період надання послуги; результат надання адміністративної послуги.

Ключові слова: Єдиний державний портал адміністративних послуг, містобудівна діяльність, містобудівний кадастр, місцеве самоврядування.

Постановка проблеми. Розбудова європейської моделі системи органів публічної адміністрації вимагає налагодженої взаємодії «держава-громадянин» у сфері отримання адміністративних послуг. Необхідність отримання різноманітних довідок, витягів, виписок, які видаються різними суб'єктами системи органів публічної адміністрації, для отримання певної адміністративної послуги, веде до виникнення бажання у споживача послуги спростити ускладнену процедуру і обійти закон. Прийняття Закону «Про адміністративні послуги» дещо зняло напруженість наукової громадськості з приводу необхідності переходу до сервісної моделі організації державної служби та організації діяльності органів публічної адміністрації в цілому. У наукових роботах В.Б. Авер'янова, К.К. Афанасьєва, Ю.П. Битяка, І.В. Дроздової, В.М. Гаращука, І.П. Голосніченка, Є.О. Легези, С.В. Ківалова, І.Б. Коліушка, А.Т. Комзюка, А.В. Кузьменко, В.П. Тимошука та інших вчених досліджено ряд особливостей діяльності органів публічної адміністрації з надання адміністративних послуг населенню. Однак, у поєднанні питання адміністративних послуг та містобудівної діяльності залишені поза увагою науковців.

Метою дослідження є характеристика системи адміністративних послуг у сфері містобудування.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до статті 1 Закону України «Про адміністративні послуги» адміністративна послуга – це результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону. Звертатися можуть фізичні та юридичні особи. Надають адміністративні послуги органи виконавчої влади, інший державний орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги (ст. 1 Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012) [1].

Ефективне та прозоре державне регулювання у сфері надання адміністративних послуг є запорукою створення сервісної держави. У всіх демократичних країнах базові адміністративні послуги надаються органами місцевого самоврядування або віддано на аутсорсінг. На шляху до європейської інтеграції України необхідним елементом, серед іншого, є передача відповідних повноважень на місця та створення ефективних та прозорих умов для отримання адміністративних послуг, що

унеможливить корупцію та надасть рівні умови для споживачів адміністративних послуг. Як відомо, будь-яка галузь права базується на принципах відповідно до державної політики. Тож сфера надання адміністративних послуг витікає з таких загальних приписів:

- 1) верховенства права, у тому числі законності та юридичної визначеності;
- 2) стабільності;
- 3) рівності перед законом;
- 4) відкритості та прозорості;
- 5) оперативності та своєчасності;
- 6) доступності інформації про надання адміністративних послуг;
- 7) захищеності персональних даних;
- 8) раціональної мінімізації кількості документів та процедурних дій, що вимагаються для отримання адміністративних послуг;
- 9) неупередженості та справедливості;
- 10) доступності та зручності для суб'єктів звернень (ст. 4 Закону України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012) [1].

Для надання адміністративних послуг створені центри надання адміністративних послуг – це постійно діючі робочі органи або структурні підрозділи виконавчого органу міської, селищної ради, районної державної адміністрації. Такі центри утворюються при міських радах (їх виконавчих органах).

Статтею 12 цього закону зазначено, що перелік адміністративних послуг визначається органом, який прийняв рішення про утворення центру надання адміністративних послуг та має включати адміністративні послуги органів виконавчої влади, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України (ст. 12 Закону України «Про адміністративні послуги») [1].

Тож розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 травня 2014 р. «Про деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг» затверджений перелік адміністративних послуг органів виконавчої влади, які надаються через центр надання адміністративних послуг, які відносяться до містобудівної сфери, а саме:

1. Державна реєстрація обмежень у використанні земель із видачею витягу.
2. Надання відомостей з Державного земельного кадастру у формі:
 - 1) витягу з Державного земельного кадастру про: землі в межах території адміністративно-територіальних одиниць, обмеження у використанні земель, земельну ділянку;
 - 2) довідки, що містять узагальнену інформацію про землі (території);
 - 3) викопіювань з кадастрової карти (плану) та іншої картографічної документації.
3. Видача довідки про:

1) наявність та розмір земельної частки (паю);

2) наявність у Державному земельному кадастрі відомостей про одержання у власність земельної ділянки у межах норм безоплатної приватизації за певним видом її цільового призначення (використання).

4. Видача відомостей з документації із землеустрою, що включена до Державного фонду документації із землеустрою.

5. Видача довідки з державної статистичної звітності про наявність земель та розподіл їх між власниками земель, землекористувачами, угіддями.

6. Видача витягу з Державного реєстру сертифікованих інженерів-землевпорядників.

7. Видача витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки.

8. Видача витягу з Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів.

9. Видача фізичним особам висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи діючих об'єктів.

10. Реєстрація декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки.

11. Реєстрація декларації (внесення змін до декларації) про початок виконання підготовчих робіт.

12. Реєстрація декларації (внесення змін до декларації) про початок виконання будівельних робіт.

13. Реєстрація декларації (внесення змін до декларації) про готовність об'єкта до експлуатації [2].

Взагалі, політика у сфері містобудування є достатньо складною у регулюванні, адже вміщає в собі неймовірну кількість норм. А так як все-таки процес надання таких послуг реалізується владними суб'єктами, а не механізованою апаратурою чи автоматикою, то виникають правопорушення, через які потерпають громадяни. Також слід враховувати високий рівень корумпованості у нашій країні. І констатуємо, що не так давно була прийнята низка законів та видано постанови, які регулюють порядок та види надання адміністративних послуг владними суб'єктами – таке регулювання не є досконалим та має певні недоліки, подекуди прогалини.

Проте все ж таки можна виділити основні принципи та класифікувати адміністративні послуги у сфері державного регулювання містобудівної діяльності, проаналізувавши такі акти:

- постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення територіальних органів Державної архітектурно-будівельної інспекції»;

- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;

- Закон України «Про місцеві державні адміністрації»;

- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

- постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг».

Аби реалізувати державну політику економічного розвитку, сформований та ведеться центральними органами виконавчої влади Реєстр адміністративних послуг. За статтею 16 Закону визначено, що повинен бути відкритий та безоплатний доступ до інформації про адміністративні послуги: перелік послуг, правові підстави надання послуг, суб'єкт надання адміністративних послуг, розмір плати у разі надання послуги на платній основі (ст. 16 Закону України «Про адміністративні послуги») [1].

Вищевказану інформацію можна отримати дуже зручним способом – через Єдиний державний портал адміністративних послуг. Цей інтернет-портал є офіційним джерелом інформації

про надання адміністративних послуг в Україні (ст. 17 Закону України «Про адміністративні послуги») [1].

Отже, надання адміністративних послуг реалізується за рахунок таких принципів: верховенства права, у тому числі законності та юридичної визначеності; стабільності; рівності перед законом; відкритості та прозорості; оперативності та своєчасності; доступності інформації про надання адміністративних послуг; захищеності персональних даних; раціональної мінімізації кількості документів та процедурних дій, що вимагаються для отримання адміністративних послуг; неупередженості та справедливості; доступності та зручності для суб'єктів звернення [3].

Розібравшись із основними аспектами діяльності, можна класифікувати адміністративні послуги містобудівної діяльності за такими критеріями:

1. За суб'єктом складом звернення: фізична особа/ юридична особа.

2. За владним суб'єктом надання адміністративних послуг: державний колегіальний орган, центральний орган виконавчої влади, його територіальний орган, місцева держадміністрація, орган місцевого самоврядування.

3. За фінансовою основою: платна/безоплатна.

4. За видом послуг: витяг/реєстрація/ дозвіл та ін.

5. За періодом надання послуги: короткотривалі/довготривалі.

6. За результатом надання адміністративної послуги: вишненок/ містобудівні умови і обмеження/ будівельний паспорт/ погодження та ін.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» дається визначення, що виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. У статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» чітко визначені повноваження, які відносяться до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, та які розділені на 2 групи: власні та делеговані повноваження. Поділ існує через велику кількість відведених завдань та задля швидшого та якіснішого процесу надання послуг (ст.ст. 11, 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997) [4].

Місцева державна адміністрація має свої чітко визначені повноваження в галузі містобудування, а саме:

- організація розробки та проведення експертизи містобудівної документації населених пунктів відповідно до державних норм і стандартів;

- організація роботи з атестації об'єктів, сертифікації продукції, робіт і послуг підприємств і організацій житлово-комунального господарства;

- організація охорони, реставрація та використання пам'яток архітектури і містобудування, палацово-паркових, паркових та історико-культурних ландшафтів;

- погодження документації з землеустрою у випадках та порядку, визначених Земельним кодексом України та Законом України «Про землеустрій», щодо відповідності зазначеної документації згідно з законодавством у сфері містобудування та архітектури, охорони культурної спадщини (ст. 20 Закону України «Про місцеві державні адміністрації») [5].

Створена єдина державна система для зберігання і використання геопросторових даних для планування територій та будівництва. Така система має назву Містобудівний кадастр. Інформація, яка міститься у містобудівному кадастрі, є відкритою та загальнодоступною, крім відомостей, що належать до інформації з обмеженим доступом. Основними складови-

ми вихідних даних кадастру є містобудівні умови та обмеження, технічні умови, завдання на проектування (ст. 22, 29 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011) [6].

5 жовтня 2011 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України було визначено перелік платних адміністративних послуг, які надаються Державною архітектурно-будівельною інспекцією та її територіальними органами. У переліку закріплена оплата основа на такі послуги у сфері містобудівної діяльності:

1) видача ліцензії на провадження господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури;

2) видача копії ліцензії на провадження господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури;

3) переоформлення ліцензії на провадження господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури;

4) видача дублікату ліцензії на провадження господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури;

5) видача сертифіката у разі прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта [6].

Висновки. Посилаючись на все вищевказане, можна зробити висновок, що надання адміністративних послуг для регулювання містобудівної діяльності є складною системою загалом державного регулювання та реалізації економічного розвитку держави. Задля отримання адміністративних послуг необхідно звертатися до уповноважених на це органів місцевого самоврядування, та відповідно до законодавства України про надання послуг містобудівної діяльності пройти певні процедури.

Вважаємо, буде правильним, коли все, що не потребує жорсткого контролю з боку держави, всі послуги, що можуть надаватися не лише державними інституціями, а й приватними особами, повинні бути винесені та віддані під аутсорсінг.

Література:

1. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI // Відомості Верховної Ради. – 2013. – № 32. – ст. 409.
2. Про деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 р. № 523-р // Офіційний вісник України. – 2014. – № 45. – ст. 1193.

3. Про затвердження Примірного регламенту центру надання адміністративних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 р. № 588 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 66. – ст. 2396.

4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – ст. 170.

5. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20–21. – ст. 190.

6. Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, що надаються Державною архітектурно-будівельною інспекцією та її територіальними органами: розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.10.2011 р. № 947-р // Офіційний вісник України. – 2011. – № 77. – ст. 2865.

Ляшко О. Б. Вопросы классификации административных услуг в сфере градостроительства

Аннотация. Автор статьи рассматривает вопросы классификации административных услуг в сфере градостроительства. Автором определяются следующие критерии классификации административных услуг в сфере градостроительства – субъектный состав обращения; властный субъект предоставления административных услуг; финансовая основа; вид услуг; период предоставления услуги; результат оказания государственной услуги.

Ключевые слова: Единый государственный портал административных услуг, градостроительная деятельность, градостроительный кадастр, местное самоуправление.

Liashko O. Issue on classification of administrative services in urban planning

Summary. The author covers issue on classification of administrative services in urban planning and defines following criteria for classification of administrative services in urban planning: subject nature of appeal; public authority rendering administrative services; financial basis; service type; performance period; result of rendering administrative services.

Key words: Unified state portal of administrative services, urban planning activity, urban planning cadastre, local government.